

„Soča“ izhaja vsak petek in velja s pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno trisopno vrsto:

8 kr če se tiska 1 krat
7 „ „ „ „ 2 „
6 „ „ „ „ 3 „
Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“, in na starem trgu. — v Trstu v tobakarnici „Via della caserma 60“.

Dopisi in naročnina naj se blagovljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici Via del Municipio v Kalistrovi hiši III. nadstr.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Glasiloslovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

P. n. naročnikom.

Tretje četrtletje je pri konci, a mnogo naročnikov še vedno zaostaja s plačilom naročnine ter nas tako spravlja v nevšečne zadrege. Saj smo vendar uže večkrat prav nujno poudarjali, da smo pogodbeno vezani, vse stroške za list sproti od meseca do meseca plačevati, da je tedaj neobhodno potrebno, da nam tudi naročnina redno dohaja. Ker je med zamudniki mnogo taceh naročnikov, kateri so o svojem času pisмено obljubili, da bodo naročnino med letom plačali, česar pa še niso storili, oprostujemo se s tem, priporočati jim prav prijazno, naj skoro spolnijo svojo obljubo. Prihodnjic bomo vse zamudnike z rudečim znamenjem na adresi opozorili na dolg, ker je mogoče, da je kedo v dvomu, ali je uže naročnino plačal, ali ne. Zanašamo se, da ne oštane naš poziv glas upijočega v puščavi.

Opravništvo „Soče.“

Iz Bosne in Hercegovine.

Upor v Bosni in Hercegovini je skoro popolnoma potlačen, — od kar je tudi Livno padlo v oblast naših hrabrih vojsk. V tej trdnjavi so dobili naši 14 kanonov, med temi eden Krupov, 500 vojakov, nizamov, je bilo vjetih. Zdaj se v vseh krogih pretresa vprašanje, ali naj bi naša vojska koj nadaljevala svoje operacije proti Novibazaru, kder se ustaši v zvezi z Albanci na vse kriplje vtrjujejo ter pripravljajo na zadnjo, obupno brambo, ali naj bi za zdaj ostala v mejah pridobljenih dežel. — Zdaj je po našem menenju železo gorko in bi se moralo skovati. Turška druha, zaporedoma tepena in zapojena, bi se dala zdaj, ko ji je pogum upadel, gotovo najlaže popolnoma ukrotiti. Seveda se z našim menenjem ne vjemajo ni Madjari, ni naši Italijani, ni vsi drugi Slovanzočci.

Nekateri listi poročajo, da pride v kratkem več

celih vojnih oddelkov iz Bosne in Hercegovine domov in sicer tisti, ki so največ trpeli; med temi so vsi slovenski oddelki. Saj jih teškim srcem pričakujemo naše vrle junake, ki so se tako izvrstno obnesli, kakor malo kateri drugi.

Iz Belgrada se 2. t. m. poroča v „P. C.“ jako važna novica, da je v Srbijo pribežalo 4000 turških upornikov z vojnim materijalom vred, in sicer 2 paša, 200 begov, jeden cel bataljon nizamov s 3 Krupovimi kanoni in odtragušami puškami, konji, živežen in strelivom.

Iz Zvornika javlja telegram 1. oktobra: Prebivalci Srebrenice niso dovolili vodju turških ustašev Muftiju prehoda skozi svoje mesto, nego so poslali deputacijo s prošnjo, naj avstrijska vojska mesto zasede.

Iz Dubrovnika se javlja 2. t. m., da je knez črnogorski sklical vse vodje nekdanjih (kristijanskih) hercegovskih ustašev, naj se s svojimi četami suidejo 6. t. m. v Bileku, kjer jih bode njegov tast avstrijskim vojnim poveljnikom izročil.

Od prijatelja smo prijeli iz Hercegovine sledeči dve pismi:

Bogutov dub 16. sept. 28. p. m. smo po težavnem maršu v Nevesinje došli. Pot, ki je ena najslabših in velika vročina so na nas trudne zelo pritiskali. Omenjeno mesto je bilo brez upora vzeto, čeravno smo pričakovali v dolni Bisina napada. Mesto je na vzhodni strani večinoma požgano. 8. t. m. je prišel v Nevesinje en bataljon Turkov iz Gačke, kateri je potem dalje na Metković odšel. 12. t. m. je naš bataljon in 11. s pol baterijo marširal na Ljubovic čez Trebesinje na planoto Dabar. Pri Hatelji smo prišli z našo divizijo skupaj, ki ima nalogo južno vzhodni del Hercegovine rekognoscirati. Od tukaj smo šli čez Fatnico na Bogutov dub. Kar sem vasi do danes videl, so vse požgane; ne ene hiše ali kočice ni, da bi imela streho. V poslednjem času so se začeli zopet Hercegovci seliti ter napravljajo si slamnate hišice. Ustaši pod popom Musićem nam zelo koristijo. Do danes na tem maršu nismo nikjer sovražnika našli; a vreme nam zapreke dela, ker vsak dan silno dežuje.

Gačko 21. sept. Došli smo v Gačko 18. t. m. Marš ni bil celo hud, ker je bilo vreme nekoliko hladno in vetrovno. Z nami v družbi je marširal 11. lov. bat. in baterija. Ustavili nas niso nikjer, tedaj smo v mesto brez zaprek marširali. Čakal nas je kaimakan v družbi drugih mestnih bogatinov pred mestom, ter so našemu poveljniku njih udanost razode-

vali. V zvezi nismo še z Nevesinjem, pač pa z Bilekom. Zavoljo tega je vlada priskerbela, da nam Črnogora živež dovažuje; včeraj smo vlobili iz Nikšića čez 20.000 ok moka. Municije smo tudi veliko našli, kakor tudi orožja, šotorov, kanonov itd. Ljudstvo je še precej prijazno. (?) 19. tovski bataljon ima res „fajn“ faute, kateri, vkljub da so uže čez dva meseca na marših in prestali hudo bitko, so kaj židane volje: vsak večer in vedno mej težavnim delom, prepevajo, da je veselje in razne burke uganjajo. Kakor se sliši, bo sedaj vendar šel k Mostarju na res zaslužen počitek.

Deželni zbor goriški

V. seja 21. sept. (konec.) Po prestopu na dnevni red potrdi zbor v zadnjem branji postavo zastran varstva divjačine.

Po predlogih finančnega odseka potrdijo se brez ugovora proračuni za l. 1879 in računski sklepi za l. 1876 in 1877 nekaterih zalogov.

Predlog dež. odbora zastran prouravnave deželne kmet. šole v Gorici se izroči posebnemu odseku 7 udov v razpravo. V odsek so voljeni poslanci Del Tore, Coronini, Gasser, D.r Tonkli, Faganel, Kovačić in Pagliaruzzi.

Po predlogu deželnega odbora se povikšajo plače osehju deželne goriško isterske gluhonemice ter se uravnajo tako-le:

a. vodja bo imel letne plače 1200 g., dostojno stanovanje v zavodu in potrebno postrežbo;	
b. prvi učitelj letne plače	900 gl.
c. drugi učitelj „ „	800 „
d. tretji učitelj „ „	800 „
e. katehet „ „	600 „
f. za 4 sestre (nune po 200 gl. na leto) stanovanje v zavodu, 4 postelje in potrebno opravilo;	800 „
g. za zdravnika letnih	150 „
h. za asistenta „ „ stanovanje v zavodu in posteljo;	300 „
i. za vrtnarja letnih	264 „
stanovanje v zavodu in posteljo;	
k. za krišenco letnih	240 „
stanovanje v zavodu in posteljo;	
l. za drugo krišenco letnih	240 „
stanovanje v zavodu in posteljo;	

LISTEK.

ANTON SLOMŠEK
(Spisal S—c.)

Anglež, Nemeč, Italijan, Francoz ponosno gleda po svojej domovini, jasnih očij ozira se po svojem ljudstvu, ki je Shakespeara, Schillerja, Götheja, Danteja, Voltajereja rodilo, zadovoljno gleda v vse stroke vednosti in umetnosti in ponos, da je Anglež, Nemeč, itd. mu širi prsa, pogledavšemu na velikansko duševno polje, kjer so njegovi rojaki hodili, pustivši za seboj sled, ki se tudi v poznih letih pozna. Kar umetnost, veda lepega, velicega premore, zakličje Anglež etc. pripomogli so tudi moji rojaci; da se življenje zdaj v lepših, človeka vrednejših oblikah odpleta, delo je teh mojih rojakov velikanov, katerih imena se svetijo kakor svetle zvezde na obzoru človeškega duha. Srečnih očes pogledujejo ti narodi iz visocih lin svojih lepih hiš ter vidijo, kako lepo vse v klasje brstí. To so narodi, ki so do mož dorasli, in si uže precejšnje premoženje pridobili. Domoljubnim možem teh narodov nij treba, kakor slov. pesniku izkličnoti:

„Britka žalost me prešine,
Ko se spomnim domovine,
Vsemu svetu nepoznane,
Od nikogar spoštovane.“

Malo je glasu v zgodovini o slovenskem narodu. Nij gospodoval v preteklosti, nij trušnih bojev vodil, nij zlatimi črkami zapisaval si zgodovine; ampak mirno hodil svoja pota v Evropi, bivši drugim narodom sredstvo za njihove namene. In kakor je bil zmiraj krotek, miren, ohranil se je tak tudi do novejšega časa. To pa je naravno.

Ljudstvo, ki tako lepe kraje poseda, kakor so naši slovenski, ne more drugačno biti. Gotovo si č. bralec kedaj doli z visoke gore naših hribov razgledoval po svetu; tam si videl v nebo kipeče še višje goré, katerih snežena temena je večerno ali jutranje solnce pozlačevalo in na drugej strani dolgo vrsto malih holmov, kjer se ljuba viuska trta ovija in na tretje mogočne, lepe gozde in tam doli dolgo ravan, po kateri se vije, kakor sreberna vrv, ponosna reka in zopet na drugem kraju mej gorami čisto, kakor ribje oko, pribliščelo ti je prijazno jezero in vozečemu se doli proti jugu odprl se ti je toliko krasen pogled na ljubo, peneče se jadransko morje, najlepši briljant v diadem avst. države.

V tako lepej zemlji zamore le človek biti dober, miren, gostoljuben; v teh lepih okrajinah, kjer narava nij varčljiva, kjer človeku nij toliko trdega boja za življenje, hojeva prijazen ljud, kateremu je srce pred vsem drugim razvilo se. Drugi narodi se ponosno ozirajo na svojo slavno zgodovino, Slovenci te nemamo; ali kar smo si prihranili, je: prijazno, gostoljubno ljudstvo smo in tujcu, ki naše kraje pojojeva,

priljubilo se bo veselo, mirno in gostoljubno ljudstvo slovensko; in kakor ljudstvo v celoti, tako so tudi njegovi možje, ktere je mati narava obdarovala z večjimi duševnimi silami.

Narodi imajo svoje mladost, svojo moško in starejšo dobo in so časi, ko tje v jen dan živijo, ko je njihovo duševno življenje mrtvo; ali, pride doba, ktera jih iz spanja predrami ter postavlja v položaj, kjer jim je boj voditi z odprtimi očmi in bolj oprezno hojo.

Iz patriarhalčnega, mirnega, mladega življenja prebudil nas je Slovence prvi hlaçon, ki je po naših krajih žvižgal ter nam javil, da življenje drugo orožje za pridobitev potrebnega tirja. V tem času slišimo glasove moža, ki je to življenje prej vstajati videl, slišimo glasove, ki narod naš dramijo k bdenju; v tem času donijo, v kakor gorsko vreló čistem domačem jeziku, budeči glasovi Antona Slomškega v mirno, tiho noč slov. duševnega življenja na slov. Štajarskem. Z mirnim klicem klical je mož ta svoje ljudstvo na dan, brez glasnega hrupa, ki bi to speče ljudstvo prestrašiti vtegnil. Bil je ta način buditve možu prirozen in storil je s tem veliko, storil toliko, da narod naš zdaj tudi krepkejšje klice k bdenju, k delu za obranitev svojega življa čuje in njim sledi.

Anton Slomšek je ljubeznjiv značaj. Z ljubeznjivo moža, ki svoje ljudstvo neizmerno ljubi, podal je narodovej mladini prijateljsko roko, jej pisal bukvice, jej mizo pogrinal v seminišču ter jej po tem pot gladil do svetlih višin znanosti, jo z vso močjo žepi-

stanovanje v zavodu in posteljo.

2. Posebne podpore, draginjske doklade in druga postranska plačila, katera je dobivalo do zdaj učiteljsko in postrežbeno osebje, so odsihob odpravljena.

3. Ravnatelj bo dobival vsako leto sto goldinarjev za razne male stroške.

4. Ravnatelju, trem učiteljem in katehetu se vsakih pet let povikša plača za 100/0 in to od sedaj naprej. Po končanih 20 letih službe nehajo ti poviški.

Vse te sklepe pa ima še potrditi isterski deželni zastop kot solastnik dež. gluhozemice.

Deželnemu denarničarju, Angelu Rubbia-u dovoli zbor tretjo petletnico sé 110 gl. na leto.

Zbor potrdi letni donesek 200 gl., katerega je deželni odbor dovolil, k plači g. T. Hitz-a, vodje Polubinske mlekarne.

Deželni odbor predlaga, naj zbor privoli v to, da se ločniška županija pridruži goriškemu političnemu in sodnijskemu okraju.

D.r Tonkli spodbija ta predlog, češ, da bi bilo tako zedinjenje italijanske občine sé slovenskim okrajem v narodnem oziru škodljivo. — O tem se vname prav živahna razprava mej njim in poslancema Winklerjem in Deperisom, katera zagovarjata odborov predlog, ki se slednjič sprejme z večino glasov. (O tej, kakor o drugih važnejših razpravah poročimo obširneje po končanem zborovanju. Op. ured.)

Deperis poroča o podpori 6000 gl., katero je deželni odbor predplačno dovolil po toči poškodovanim občinam gradiškega okraja in predlaga, naj se ta znesek podari.

Faganel pa predlaga, naj se dovoli občinam za povračilo tega zneska odlog 3 let; če se po preteku te dobe dokaže, da so občine nezmožne plačati, bode dolg izbrisan. — Ako bi se pa ta predlog ne sprejel, naj se podeli tudi slovenskim, po toči poškodovanim občinam enaka podpora.

Povše predlaga, naj se ta zadeva izroči finančnemu odseku v pretres.

Winkler govori proti obema predlogoma priporočevaje odsekov predlog, ki se po daljši razpravi sprejme.

Učiteljskim pripravnikom na c. k. učiteljski v Kopru Antonu Doria, Josipu Colavini, Graku pl. Basa, Celestu Tunin, Blažu Colavini, Jakobu Fumis-u, Ivani Breščaku, Josipu Kraševcu-n, Josipu Leban-u, Antonu Rustja-u, Henriku Leban-u, Antonu Kosovel-u, Ivanu Koren-u, Antonu Miklavcu-u in Jerneju Prelec-u dovoli zbor vsakemu 50 gl. podpore.

Prošnja, ki so jih podali učiteljski pripravniki v Kopru: Peter Tomasin, Josip Tavoni, Leopold Zavnik, Anton Berginc, Miha Leban in Ivan Kraševc, se zavrnejo.

Prošnja, da bi se podelil letni stipendij Angelu Cicogna iz Ogleja, da zamore obiskovati sadje-in vinorejsko šolo v Klosterneburgu—se zavrne.

Konradu Rubbia-u, gozduarskemu akademiku na Dunaji, dovoljena je podpora 100 gl.

Prošnja Andreja Perca, dosluženega vojaka, za podporo iz zaloga za bolne in ranjene vojake se izroči dež. odboru, da jo reši.

Katarini Planiscig, vdovi deželnega služabnika, se odpusti 45 gl., katere je ranjki nje mož dolževal na predplači in se dovoli še 50 gl. podpore.

Pravnikom na dunajski univerzi Henriku Ka-

jalega moža budil k ljubezni do: „vsemu svetu sicer nepoznane, od nikogar spoštovane“, ali vendar lepe slov. domovine. In gori na visocem mestu, v škrlatu kot škof nij zabil svojega ljudstva; tam posebno je pri vsakej priložnosti pokazal, da je posvetil svoje življenje bornemu svojemu ljudstvu. V ranjem škofu Slomšek bilo je veliko srce, srce, ki je Slovincu lepše, boljše čase privoščilo, v tem možu gorela je ona strast, ki mu je pogum dajala, s katerim je svojo delavnost na vsem polju slov. duševnega življenja uspešno postavil. Krotko, mirno je hodil svoja pota, ali lep značaj bodi v šoli, bodi na prižnici, bodi kot pisatelj, ali mož, ki tudi kot škof prijazno kmetu roko poda.

In zaradi tega nam sveti milo, ljubko, kakor zvezda tolažnica, ta značaj iz preteklosti v sedanost, v ktereje je naroda našem toliko teškega stala; ali kakor on živeč, kliče nam tudi spomin nanj, da to, kar je on začel, s krepko roko nadaljujemo in posebno nam spomin na Antona Slomška izbuja v prsih ljubezen do malega slov. naroda in resnobno nam škof Slomšek govori: „služite vi vsi brez izjeme sveto svetelj domovini!“

24. junija t. l. postavilo je slovensko ljudstvo temu uzornemu domoljubu v mariborske stolne cerkvi dostojen spominek. 13 let je minulo po njegovej smrti in spomin nanj je živ mej narodom našim; a pride čas, ko se ga bodo še živejše spominjali. Slovenstvo napreduje, dokaz nam je postavljenje spominkov možem, ki so prvi ledino slovensko orali. Lepši časi pridejo Slovenstvu in da ti pridejo, pripomogel je škof Slomšek dosti se svojim uzornim domoljubnim delom. On spada med one može, katerih delo se ne konča, kedar se grob nad njimi zapre; za večje dobo je Anton Slomšek delal. Časten mu tečaj spomin.

zafura-u in Šimenu Bric-u dovoli zbor vsakemu 50 gl. podpore.

O pritožbi Divaške občine zoper dekret dež. odbora, s katerim se nalaga povračilo komisijinskih stroškov, ki jih je prizadelo pregledovanje in ugotavljanje občinskih računov, — prestopi zbor na dnevni red.

Prošnja inženirjeve vdove Marije Marušić za letno podporo nje nedoletnim otrokom se zavrne.

Podpernemu draštvu dunajskih vseučilišnikov se dovoli 25 gl. podpore.

Goriškemu odboru v podporo ubogim družinam v vojno službo poklicanih rezervistov je dovoljen donesek 300 gl. iz dež. zaloga.

Jušt Belja iz Križa, dijak na gozdarski šoli v Križevci na Hrvaškem, dobi 50 gl. podpore.

Francetu Munihu iz Sv. Lucije, dijaka na živnozdravilskem učilišču na Dunaji, se dovoli denarna pomoč 80 gl.

Proforskemu kandidatu Andreju Kragelj-u na Dunaji dovoli zbor 40 gl. podpore, da zamore končati državni izpit.

Modroslovec Ivan Jereb na Dunaji dobi 50 gl. podpore.

O prošnjah dijakov Iv. Krst. Pallich in Josipa Rubbia za podpore prestopi zbor na dnevni red; isto tako o enaki prošnji pravnik Mh. Gabrijelčić-a.

Kriškemu podučitelju, Fr. Mrevle-ju, dovoli zbor namesto zaprosene pokojnine, 100 gl. podpore.

Po predlogu peticijskega odseka naroči zbor deželnemu odboru, naj se pri visoki vladi na vso moč za to poteza, da se c. kr. učiteljske zopet preloži iz Kopa v Gorico.

Poslanec Pagliaruzzi vtemeljuje svoj predlog, po katerem bi se §. 31 obč. reda tako preuredil, da bi morala imeti vsaka občina s p o s o b n e g a, po deželnem odboru potrjenega tajnika.

Pri glasovanju ostane ta predlog v manjšini.

Predlog istega poslance, da bi se česta od Kobarida skozi Robič do italijanske meje vrstila med skladovne, izroči se pravnemu odseku v razpravo.

S tem je končan dnevni red.

Dopisi.

Iz Gorice, 2. okt. (Izv. dop.) Povedal sem uže v „Soči“, da v naši lepi Gorici nij več turkofilov. Dokaz temu je, da sem te dni videl v kavarni dva Abrahamova sina, poprej zagrizeni turkofila, igrati „domino“ v družbi s tukajšnim „feldpatrom“. No, sem si mislil, če pojde tako naprej, zginolo bo kmali tudi sovražstvo do nas goriških Slovincov mej sedanjnimi najhujšimi sovražniki; a presneto sem se zmotil, kajti koj drugega dne pride k meni moj narodni prijatelj, trgovec iz L., ter mi pripoveduje, kako ga je hotel nek znan italijančič, žitni trgovec na Korenju, iz štacune vreči, ker je zagovarjal Bosensko-Hercegovinsko zasedanje po avstrijske vojski. Ta prenapeti lahon je v svojej zeleni strasti zahteval, da ker sti uže Bosna in Hercegovina slovanski, naj bi Avstrija bila poslala tija le „sklafš“, pa ne njih italijanske (?) sinove. Na to ga je moj prijatelj uprašal: „Koliko sinov pa imate vi v Bosni?“ in mož je bil pobit, kajti, dasi nosi uže kacin 20 let zakonske verige, — nema še nobenega ni v Bosni, ni drugod. Povedal mu je tudi, da oni novci, ki si jih je prihranil, so le slovenski, mej katerim narodom se je s koruzo itd. obogatil, tedaj naj Boga zahvali, da mu še kak Slovinc v štacuno prihaja. In glejte, dragi bralci, vendar k takim grdim obrekovalcem in zaničevalcem našega naroda zahajaje celo naši narodnjaki ter veljavni možje trgovat, če tudi imamo v Gorici par poštenih domačih trgovcev.

Te dni je bilo čitati po italijanskih listih, da Italija osnuje 38 kompanij planinskih strelcev „cacciatori alpini“ in radost je obsimola naše italijanissime, kajti v svojej strasti so uže videli svoje „fratelli“, kako jim brzini nogami hité na pomoč, da bi jih rešili izpod „avstrijskega jarma“.

Sanjalo se je našim lahomom, da prispejo omenjeni lovci uže v osmih dneh čez Podgorsko goro in se bodo sprehajali po našem slovanskem Travniku. „Počakaj Boštjan!“

Rekruti, dijaki, „petorali“ in „maronarji“ so uže dospeli v Gorico in takoj je živahneje. Prvi, se razumi, morajo k svojim polkom, drugi brusit zopet uma svitle meče, zadnji dve „branži“ pa bosti začeli po mestu upiti: „petorali caldi in castagne roste“, pa pojdejo noveci naših šolarjev, katere jim je mati skrivaj pri othodu v pest potisnila, v žepu teh farlanskih karnejlov, in na pomlad romajo čez mejo.

Uže mnogo jih je pod ključem lahonaskih ropatačev in vendar še ne nehajo rogoviliti. Te dni je bilo necega ranega jutra videti po mestnih ulicah polno izdajalskih plakatov, v soboto po noči našla se je petarda na pragu hišnih duri, kjer staneje deželni glavar vitez dr. Pajer; seveda za to, ker je ta mož kaj izvrstno govoril v dež. zboru proti nesramnim lahoniskim demonstracijam.

No, da bi ti ljudje, ki vedno škilijo v „beato Italijo!“ čitali v Rimu izhajajoči liberalni list „Li-

berta“, prepričali bi se, da tudi tam ne cvetó tako lepe rožice, kakor se jim sanja in ohladili bi svojo rene-gatsko kri. Navedem naj tu izvorno dotični stavek, morda ga bode vendar kak lahončič čital: „E forse azione da fratelli chiamare altri a partecipare alle nostre miserie, alle nostre tasse esorbitanti?“ Po našem: „Mari je to bratovsko delo, ako se kličejo drugi, naj bi se deležili naše revščine, naših ogromnih davščin?“

Sicer pa prej, nego se jim izpolni vroča želja po Italiji, računati imajo z nami, z našim krepkim slovenskim ljudstvom, katero bi bilo v tacem boji enako črnogorskim sokolom.

Beseda, ki jo je napravila goriška, o pardon! vertojbska čitalnica minolo nedeljo, izvršila se je ne- navadno dobro. Mnogo rodoljubov iz Gorice ter okolice je bilo tam. In čujte, mej prostim kmečkim ljudstvom sedel je naš občespoštovani državni poslanec, grof Coronini se svojim sinom. Nij tedaj čuda, da je blagorodni gospod grof tako priljubljena oseba mej slovenskim ljudstvom. Slava mu!

Igra: „Strašna bolezen“ je bila izvrstno predstavljena, pa rodoljubi je moralo srce igrati veselja videčemu na odru oba brata Lasiča, vsacega sé svojo sestrico. Tudi mlada deklamovalka, ki je deklamovala X-ovo kaj lepo „Romaric“, pa govornik filolog g. Zavadlav, žela sta gromovito pohvalo. Pa Šentpeterski „Slavci“ so vam tako lepo peli, da smelo rečem, da nijsem uže davno tako krasnega petja slišal ter ponavljati so morali sleherno pesmico na občno zahtevo.

Najbolj pa se je občinstvu dopadal našega nepozabljivega Kocijančiča venci narodnih pesni in ko so vrli pevci dospeli do občno znane: „Čuk se je oženil“ nastal je mej občinstvom velikanski smeh in Kocijančičevemu spominu zaloneli so po dvoran „Slava-klici!“; moral se je ponavljati. In tako je prav, narodne, našemu ljudstvu priljubljene pesni naj se po naših odrih pojó, ne pa umetne.

Konečno pa smo se vrteli do ranega jutra in gotovo nij bilo nobenemu žal, da je došel v Vertojbo, vsaj meni gotovo ne!

Iz goriške okolice, 27. sept. (+ + +) C. k.

čveterorazredna pripravljavnica za srednje šole z dvema oddelkoma, slovenskim in italijanskim. To ime bode imela, če smo na deželi prav slišali, tista nova, c. k. nemška državna ljudska šola za dečke, ktera namerava pripravljati dečke za srednje šole: gimnazij in realko. Po tej nameri bode imela tudi ime, ktero ji zlo bolje pristuje, nego „nemška ljudska šola za dečke.“ Kajti znano je, da po novih postavah ljudska šola za meščansko šolo pripravlja, ne pa za gimnazij in realko. To velja za vsako ljudsko šolo, bodisi slovenska, italijanska, ali „nemška“.

Pa čemu bi se imenovala „nemška“ ljudska šola, ko ni nikjer na Goriškem nemškega ljudstva, razun par družin?

Prav veseli smo, da se napačno ime v pravilno spremeni, ki domačih narodnosti ne žali.

Če smo pa le prav slišali?

Iz Kozane 1. okt. (Izv. dop.) Nek dopisnik iz

Kozane (pa blezu ni res?) se v 38. listu Soče silno huduje nad Kozano in Vipolžami, ker se poganjati za odcepljenje od županije Smartno—Kviško. Vemo sicer dobro, da mnogo prav modrih mož zagovarja na vso sopo stavo velikih županij ter skušajo po svojih načelih povsodi le združevati in vsako trganje zabianjevati. Nakoliko so ta načela vtemeljena, ne bomo tu preiskovali, samo to vemo, da nobeno pravilo ni brez izmeje, tedaj tudi pravilo napravljanja velikih občin ne. Če vidi kaka podobčina, da se jej kažejo večje koristi pri samostojni upravi, kakor pa v zvezi z veliko občino, obudi se naravno želja po samostojnosti. Te večje koristi so Kozance in Vipolžane vodile, ko so polagali prošnjo za odločenje višjemu mestu, ne pa častilakomnost, kakor g. dopisnik predrzno, brezobzirno, in kar obliko zadeva, celo precej osorno sodi. Ljudstvu je mar za splosni blagor občine, imena „podeštata“, „deputat“ in „konzelir“ morda kakega posamez nika malo pozgajejo, ljudstvo nema od sa- uih imen nič; je tudi razumno dovolj, da se da samo po obcej koristi voditi. Kar se g. dopisnikove trditve tiče, da za Kozano in Vipolže druge občine zakladajo, rečemo odkritosrčno, da tega ne verjamemo; vsaj Kozanci smo prepričani, da za nas dosedaj nobeden nij plačeval, ker imamo lastni bratovski zalog in trdno občinsko premoženje; mogoče pa je, da je celo Kozana za take podobčine, ki nemajo nič lastnega premoženja, marsi kak goldinarček založila. Prav čudno pa g. dopisnik zbada z velikim ubožanjem po naših krajih; jaz pa mislim, da ne le pri nas, ampak po vsej Avstriji, če ne se dalje kmeta dandanes revščina stiska, za to pa vendarle ne nehajo ne zborovati, ne ministrovati, če ravno omenjena opravila veliko denarja pogoltnejo. Brez bremen ni nobene uprave, ne državne ne občinske; če mislimo le breme- na tehtati, pa najbolje odpravimo vse občine, velike in majhne in vse javne urade, da postanemo Bosni podobni. Bremana moramo nositi v zvezi s Smartnom

in tudi, če se nam dovoli samostojna županija, jih bomo morali; prepričani smo pa, da bomo v drugem slučaju lažje obloženi in tudi večje koristi uživali, ker mislim, da imamo zraven g. Attemsa in Lucenbergerja, vendar še drugih davkoplačevalcev in tudi davkoodrajtovalcev. G. dopisnik šaljivo pristavlja, da vsi peruti po tleh vlačimo in karjolo vozimo; no dobro! ravno zato bi nam moral privoščiti samostojno županijo, ker do sedanjega oddaljenega visokega središča v Vedrijan je težko z polomljenimi peruti leteti in karjolo je tudi bolj pripravno posamezno voziti, kakor v skupni vpregi. Najbolje bi bil g. dopisnik storil, ne motiti želja Kozancev in Vipolčanov, ampak pripustiti vso zadevo razsodbi dotičnih oblastij. Če se dovoli zaželjena ločitev, bomo Kozanci in Vipolčanje že znali občinski voz voditi, da se ne bo v grapo zvrnil, kar se menda velikim občinam najbolj po redkem posreči.
En Kozanec.

Iz Trsta 25. sept. (Izv. dop.) (Ranjenci iz Hercegovine.—Turki v Trstu.—Požar ladije s petroljem.—Razstava kmet. društva.—Deželni zbor tržaški.—Stre-la.—Naša društva.)

Uže dolgo časa ne vidimo tukaj drugega važnega, nego dohajanje bolnikov in ranjenih iz Hercegovine, naj ga dneva, da ne bi došlo več ali manj teh nestrečnih, večidel sinov majke Slave in gotovo je, da jih je uže samo sem došlo čez 3000; kaj pa mora biti še le v Bosni, kder so bile večje bitke in je veliko več vojakov. Žitve so velike in mi Jugoslavoani smo v tem obziru prvi—a pri pravicah smo žalibože zadnji. V kakih razmerah se pač dogodki na Kranjskem, ki se prav zdaj razkrijujo v dež. zboru ljubljanskem in pa sopet z večim pritiskom započeto ponemčevanje šol na Goriškem s temi žrtvami?

Ke bi hotel svoje ideje o tej stvari nadaljno razvijati — pisal bi za gospoda Miho; zatorej pa rajši molčim; saj tudi molk je pomenljiv in vsak, kedor čita in misli, uže ve, kako bi jaz rad zagodil.

Tudi vjetih Turkov, begov, kaimakanov, vojakov oficirjev vidimo tukaj vsak dan, in še celo dva turska popolna harema imamo v Trstu, kar vse naše poligloto mesto še bolj interesantno dela.

V nedeljo vnela se je velika ladija, ki je došla iz Amerike z 2960 tona petrolja; ladija bila je uže v ladjostaji, vsled česar so jo morali precej iz luke remorkirati s pomočjo dveh parobrodov. Ko je bila goreča ladija uže uže daleč iz luke, skušali so jo pogrezniti s pomočjo kanonov; streljali so v njo, pa vse zastoj, nazadnje se strže maček in nij bilo več mogoče ladije peljati dalje; pripustili so jo planenu, ki je visoko švigal; po 3 urah strašnega požara padle so vse 3 jabolke petrolja pa je gorel naprej še celi pondeljek in v torek do 9. ure zjutraj, vzdignil se je namreč gost črn dim in valovi so se odprli ter ladijo pokrili. Osebe ladje ni moglo drugzega rešiti, nego življenje.—Strašansko in vendar lep prizor je bil to na širokem morju; zdelo se je, kakor da bi bil nastal pod morjem mali Vezuv, tako je švigal mogočni plamen v znak in petrolej goreče razliva se v morje gotel je naprej, tako da so babice mej seboj šepetale, da morje gori.

Skodo bodo trpela menda samo zavarovalna društva, ker ladija s petroljem vred bila je dobro zavarovana. Ljudje celo govore, da so kapitana zaprla pa menda se ta vest ne obistini.—

V nedeljo, pondeljek in torek bila je v pavilonu ljudskega vrta razstava cvetic, poljskih pridelkov, vina in poljedelkih strojev, katero je napravilo tuk. kmetijsko društvo. Najlepše cvetice razstavilo je oskibništvo grada Miramar in odlikovale so se tudi cvetice tržaških vrtnarjev: Maron, Wiener in slovenca Bandelj-a. Okolica razstavila je mnogo lepega grozdja, jabelk, hrušk, po funti in čez. Posebno pohvalno moram omeniti g. Danel-a iz Občine, potem Malalana tudi iz Občine, oba sta razstavila izvrstnega vina refoška in belega v boteljah, po tem g. Nabergoja iz Proseka, ki je razstavil mnogo socivja in krasnega sadja; vsi trije bili so odlikovani s svetinjami. G. Malalan je razstavil praktičen stroj za vino filtrirati, ki ga je sam iznašel. Vasa goriska šola (ozirema Moná) dobila je tudi svetinjo za razne stroje. Večina razstavljenih strojev pa je bila g. inženirja Živca, našega rojaka; on je razstavil kolikto vseh najnovejših in najbolj praktičnih poljedelkih strojev; zaslužil je torej podeljeno mu odliko prve vrste. V občje je bila razstava, akopram ne posebno obširna, vendar jako zanimiva in okusno vredjena; malo, pa dobro bi se lahko reklo.

Naše mestno starešinstvo se je sopet enkrat metamorfoziralo v deželni zbor. Zarad tega pa vlada prav enak duh v prostorih onega zborovališča, kakor pri navadnih sejah mestnih očetov.

Imel je ta zbor seje to dni in kaj se je vse sklepalo? Peticija za italijansko univerzo v Trstu, za spremembo občne vojaške postave, kolikor ta zadeva Trst in še več takih in enakih. Kaj prav za prav hočejo naši tržaški zidje in drugi bogati očetje razbrzdanih otrok? Država naj bi jim delila same privilegije, naj bi jih cartala, pestovala, da se zdravi in čili ohranijo za demonstracije za zedinjeno Italijo. Meni se tudi ne dopada red, v katerem so letos klicali vojake k polkom, da namreč star rezervist mora v ogenj, mej tem ko mlad aktiven, vojak doma čipi;—a kmeč-

kega sina je še bolj škoda, nego pa mehkužnega cinfulina; naši Lahoni toliko manj zaslužijo, ker so sami največ rogovillili leta 1868 proti domačemu bataljonu, dokler so ga odpravili. Zdaj imajo, kar so iskali.

V torek ponoči ob 11. uri tresčilo je v magistrat, v ono palačo, katero po pravici zvejo tudi kuhisa. Poškodovana je strela en vogel in Miheca pa Jakeca, po tem je ustavila uro in v kavarni, ki je pri tleh vgasnila je vse luči, tako da so ljudje prestrašeni v temi ostali in ko so bile sopet luči prižgane, so se čudno pogledavali in se popraševali, ali nij enega ali drugega kaj zadelo. Strela je tisto noč še v eno drugo hišo zadela, vendar požara in posebne škode nij bilo.—

Naša čitalnica preselila se je v lepe prostore na kanalu v središči mesta; da bi jo v novih prostorih tudi nov duh obsenčil! Rojanska čitalnica bode imela 5. oktobra sopet veselico s zanimivim programom. Društvo „Edinost“ pa po novi osnovi še nij pokazalo življenja. Dolina tužna Istra?! Kedaj bo kaj?

Iz Trsta 2. Oktobra (Izv. dop.) (Prekucija v Trstu!—Srečni časi papirnate dobe.—Ranjenci.)

Sopet Vam imam sporočiti o demonstracijah v Trstu; pred 14. dnevi so namreč naši lahonski pobalini spustili eno petardo v tuk. c. k. vojašnici in v pondeljek ob 8. uri zvečer je počila druga jako močna petarda v nemški kavarni; zdrobila je vsled eksplozije mnogo šip, druge škode pa nij bilo. — Vsa reč je le pobalinska in se skoro nihče tukaj za njo ne zmejni, akopram graška „Tagespost“ piše, da je v Trstu prekucija. Večina tuk. prebivalstva te reči obsojuje in prav bi bilo, da bi ti zavratni židovski fantalini prišli na dan s kako rabuko; prilika bi se saj ponudila tuk. Slovanom, pa okoličanom, da v morje pomečejo vso to sodrgo. A žid ne pokaže rogov, ne postopa moško, v tem obziru je turek vzvišeneji in značajneji.

Torej nič se, samo vlada naj bode nekoliko bolj energična.

Na Goričane so zdaj naši Lahoni strašno srditi; jezi jih ona demonstracija proti „Italia irredenta“ v goriškem dež. zboru; čudijo se posebno nekemu gospodu iz Gorice; pa tolažijo se s tem, da pravijo: „Saj smo zmerom trdili, da Goričanje nijso Italijani, ampak sami „schiavi“ — („chi mai li ha fatti Italiani quei descendentii delle montagne!“) Sploh pa moram reči, da se tukajšnji pravi Tržačani za Goriške razmere malo brigajo; pravi Tržačan živi le za svoj Trst in je kolikor toliko posebno v politiki prav „filister.“

Na nekaj interesantnega moram še vaše čitatelje opozoriti. Kurzni listek kazal je te dni srebro pod pari, to je, da je manj vredno od papirja. Ali nijso to srečni časi?!

Da, da, ko ne bi bilo pod to lepo kitljo toliko raztrganih, vmazanih cap. Mi imamo umetne volilne rede, a v ur etnosti so ustavoverci uže vse prekosili, kajti imamo tudi umetno blagostanje, pa pravijo, da nijsmo srečni v Avstriji, kder srebro manj velja, nego bankovec. A, da bi jaz imel groše, kupil bi vse jedno le srebro in ne papirja, „denn die papierene Herrlichkeit dauert nicht.“

Te dni so sopet od tukaj odpeljali na Dunaj 300 ranjenih.

Pisal bi Vam še nekaj, pa se bojim prijateljev. P. S. Sinoci ob 9. uri je počila petarda na dvorišču velike vojašnice, kesneje ob polnoči pa še dve petardi, ena v vojašnici za transporte, druga blizo gledališča „Armonia“. Pred veliko vojašnico zbralo se je bilo vse polno ljudstva, tako da so morali množico razpediti vojaki; večina je bila jezna na one pobaline, ki tako neumno ljudstvo iznemirujejo, jaz sam sem bil prav blizo, ko je enej gospoj prišlo slabo. Sliši se, da je policija dobila v pesti dva rogovileža, enega 18 letnega, enega 40 letnega moža, oba kupljena klateža. Novinci, ki so prišli te dni v vojake, prepevali so po mestu, kakih par stovih je šlo pred magistrat in tam so na vso moč upili „Živio“ in „Evviva Austria!“ To se zaznamuje kot protidemonstracija. Sicer pa nij nobenega nerada bilo. Ljudstvo v občje obžaluje te ital. demonstracije.

Zarad jutrajšnjega goda cesarjevega napovedana je za denes zvečer velikanska demonstracija; petarde, ljudsko zbiranje in kričanje „Evviva Italia“, proklamacije itd. Vse se boji, posebno ženske; pa menda ne bo posebno hudega, —ker vojaki so pripravljani, policija vsa na nogah in pomnožena. Kaj policija! cko-ličanom naj jih izročijo, božja oblast in pa božja obreca! to bi šlo vse v morje. Jaz pojdem gledat, če bo kaj, pa poročim.

Politični pregled.

Govorice zastran ministerske krize v naši državni polovici so potihnile; po novjših vestih vtegne Unger izstopiti iz ministerstva.

Ogersko ministerstvo pa je „in corpore“ naznanilo svoj odstop. Povod je dal nekda finančni minister Szell, kateri je izrazil,

da se ne vjema z Andrasseyjevo orjentalno politiko in da jo boče kot drž. poslanec po svojem prepričanju spodbijal; pa ne zaradi tega, pravi, izstopi iz ministerstva, ampak za to, ker nema kje vzeti denara za Bosensko okupacijo. Andrassy si na vso moč prizadeva, da bi ministersko krizo zateril, — a težko, da se mu posreči.

Na Dunaji so bili te dni zbrani ministri obeh državnih polovic; posvetovali so se nekda, ali se ima z ozirom na ugodno napredovanje Bosenske okupacije tudi Novibazar zasesti, ali ne, pa tudi o tem, kako bi ena in druga državna polovica založila dotične stroške.

V českem dež. zboru je poslanec dr. Rieger v spravljivem govoru utemeljil svoj predlog zastran adrese, v kateri se potrdarja, kako krivičen je za Čehje volilni red. Zbor je soglasno sklenil, da se ima predlog izročiti posebnemu odseku.

V moravskem dež. zboru so Nemci z vsemi glasovi odbili predlog narodnih poslancev, da bi se poslala adresa cesarju, kakor jo je dr. Pražak predlagal.

V štajerskem zboru so sklenili s 33 proti 23 glasovi, da se ima predlog zastran adrese izročiti posebnemu odseku. Dne 1. t. m. ni mogel dež. zbor niti zborovati, ker je dež. glavar dr. Kaiserfeld zbolel, namestnik Neupauer pa iz Gradca odpotoval.

V gornje-avstrijskem zboru so tudi živahne razprave zarad adrese na cesarja. V seji dne 2. t. m. je škof Rudigier zagovarjal adreso, katero je nasvetoval konserv. poslanec Pöngel; — zmagnala pa je adresa ustavne stranke s 25 proti 22 glasovi.

Deželni zbori imajo 14. t. m. skleniti letošnje zborovanje in tri dni po tem se odpre državni zbor.

Magjari nadaljujejo svoje upor. V nedeljo so imeli v Pošti javen tabor; predsedoval je poslanec Helfy; sklenila se je resolucija, naj se dene vlada v zatožni stan, ker ni zabranila rusko-turške vojne, ker ni bosenske vojske prav začela in 60 milijonov kredita ne po ustavi rabila. Nekov Eötvös pa je še nasvetoval, naj naša vojska brž popusti Bosno Turkom in se vrne domov. Kako dolgo bodo še noreli!

Na Angleškem delajo priprave za vojno proti Afganistanu v Aziji; vendar je še mogoče, da prosi emir zamere, v katerem primerljaji bi menda Angleži tem rajši odstopili od vojnih naklepov, ker se bojé, da ne bi se tudi Rusija vtikala v vojno.

Angleške ladije, katere so stražile pred Carigradem, so se uže vrnile domov. Tudi ruske vojske so se odmaknile od Carigrada proti Adrijanopolju, kder je bil general Tottleben od vseh ljudskih vrst in tudi od turških veljakov prav uljudno sprejet.

Razne vesti.

Naš deželni zbor bo imel nekaj svoje osmo seje. O šesti in sedmi bomo pribodnjic nadrobneje poročali; danes naj povemo le glavne stvari. V šesti seji je zbor potrdil načrte postav zastran razdelitve obč. zemljišč Volčjegrajskih, Malidolskih in Koprivskih; prošnjo nekaterih občin, da bise cesta po Braniški dolini vrstila med skladovne, je izročil deželnemu odboru, da vse dotične razmere natančno pozve in v prihodnji seji svoje predloge staci; prošnjo Kozanske in Vipolške občine v dosego posebne županije je zavrnil; sklenil je slednjic poslati visokemu ministerstvu peticijo, da se ustavijo one ministerske naredbe, po katerih se ima goriška deška vadiča spremeniti v nemško šolo ter v srednjih šolah izbrisati deželna jezika iz vrste obligatnih predmetov. Poslanec D.r Tonkli je v temeljitom govoru priporočal ta predlog, ki je bil, seveda, soglasno sprejet — V sedmi seji je poslanec vitez Wl. Ritter naprosil dež. glavarja, naj po primernem načinu sproži predlog, da izrazi deželni zbor svojo nevoljo in grajo zarad protia-vstrijskih demonstracij, ki se v zadnjem času v naši deželi pogostoma ponavljajo. Gosp. glavar je na to v iskrenem govoru, katerega prihodnjic s slov. prevodu objavimo, razložil, od kod prihajajo te demonstracije in kako se naše deželno prebivalstvo obeh narodností, ki je v vseh primerljajih sijajno pokazalo svojo

zvestobo in vdanost do Avstrije in do Habsburške rodbine se studom obrača od takih zaničljivih dejanj, ter je sklenil s predlogom, naj vsi g. poslanci ustanejo in s tem izrazijo: da v svojem, svojih rotilcev in cele poknežene grofje Gorisko-Gradiške imenu slovesno grajajo in ostro obsodujejo vse puntarske demonstracije, ki so se zadnje čase v naši deželi godile v protiaustrijskem smislu. — Soglasno pritrjenje. — Zbor je soglasno sprejel Coronini-jev predlog, naj dež. odbor naprosi ministerstvo, da se ostro prepove vvažanje govede iz Rusije, Rumunije, Srbije in Turčije in tako domača živina obrani goveje kuge. Potrdili so se načrti postav zastran razdelitve občinskih zemljišč Verhovskih nad Kanalom in raznih občinskih oddelkov Ribenberške županije. — Na dnevnem redu današnje seje so sledeči predmeti:

Poročilo pravnega odseka o prošnjah nekaterih občin, da bi se na ljudskih in srednjih šolah podučevalo v soglasju s določbami državne osnovne postave od 21. decembra 1867.

Poročilo deželnega odbora o razdelitvi občinskih zemljišč Škerbinskih.

Poročilo deželnega odbora o prošnji občine Koblaglave za razdelitev občinskih zemljišč.

Poročilo pravnega odseka o prošnji Črniškega županstva za razdelitev občinskih zemljišč Selskih.

Poročilo finančnega odseka o računskih sklepih zemljiščno-odveznega zaloga za l. 1875. 1876. in 1877.

Poročilo deželnega odbora o prošnjah občin Gorice in Grada za odškodbo, ker so priskrbovale pobiranje deželne davščine od piva.

Poročilo pravnega odseka o postavi zastran čebeloreje.

Poročilo pravnega odseka o načrtu postave zastran vpeljave šolske davščine od zapuščin.

Poročila peticijskega odseka.

Poročilo pravnega odseka zastran vrščenja nediške ceste od Kobarida skozi Robič do ital. meje med skladvne.

Mili darovi: Uredništvo javno potrjuje: č. g. vikar Mašera in farmani v Štmaru darujejo za ranjene vojake 17 gosd. 30 sld.

Županstvo v Serpenici za isti namen 15 g. 20 kr.

C. k. poštni urad v Gorici javlja sledeče: Vsled višega dovoljenja bo od 1. oktobra t. l. naprej pri poštnem uradu v Gorici posebni oddelek c. k. colnega urada, pri katerem se bodo odpirali zaboji in sploh vse pošiljatve, podvržene colni ravnavi, ki bodo prihajale za mesto in njega poštni okoliš.

„Municipio di Gorizia“ pošilja našim županom italijanske dopise, kakor bi morali oni vse jezike, a gospod Municipio euega samega znati. Naj mu bode povedano, da, kdor hoče kaj izvedeti, mora prazati v istem jeziku, kojega prašanec zna, drugače ne dobi odgovora. Nekteri naši župani so že sklenili, da ne bodo na italijanske dopise nič odgovarjali. Vsaj Municipio ni nič več kot županstvo. Gospod Municipio naj si dobi tajnika, ki zna tudi slovenski jezik — e basta. (Tako se nam piše Kanalskega.)

Gospodje Rojanske čitalnice napravijo v nedeljo 6. t. m. besedo z igro, srečkanjen in petjem, čisti dohodki so namenjeni čitalnici za razue priprave. Vsi, kteri blagovolijo kak dobitok podariti za srečkanje, so prošeni, da ga oddajo gospodu Wolfu v prodajalnici (Via Farneto) tik lekarne Fertler. Ker je rojanska čitalnica v tržaški okolici zunajna trdojava, upati je, da se vsi rodoljubje udeleže te besede in srečkanja. Radodarnosti niso stavljenе meje; dobitki boj v razstavljeni pred besedo, srečke se dobivajo pri g. Wolfu in odboru.

Poslanica.

IZ KOMNA. Ker je Vaš cenjeni list vedno odpert i resnici, zato se drzujemo podpisani davkoplačevalci, koje „Soča“ vsekdar rada zagovarja, sledeče objaviti: Komenski podučitelj „vulgo Aibinus“ piše v zadnji št. „Soče“, kako žalostno je za učitelja-organista, če mora od hiše do hiše pobirati zasluženo plačo. Mej družim govori „da so slabe letine, i vsled tega se kmet jako rempinči, ko vidi pri hiši duhovnika ali učitelja, ki dohaja po pšenico.“ To natočevanje je prouzročilo mnogo razžaljenja mej vsemi občani.

Ker ljubimo pravico i nočemo, da bi kedo dobro ime naše občine černil po svetu, objavljamo podpisani sledeče: Vsak kmetovalec, če še tako reven, je dajal i daje z veseljem i ljubeznijo duhovnu ali učitelju, kar mu gre po pogodbi i še več! Če se je pa kateri kmetovalec nad gosp. podučiteljem rempinčil, je iskati vzrok temu, da se je g. organist pogodil z občino orglati celo leto za 50 mernikov pšenice, ktero ima sam pobirati; vprašamo pa, zakaj nij splozil gospod organist svoje dolžnosti? Kolikokrat je popustil orgljanje? Nij li rempinčenje i nejevolja kmetovalca prama gosp. organistu (pa ne proti gg. duhovnikom) priznanealjiva? Radi bi molčali, a ker ste nas javno

začeli i neopravičeno mazati, dali ste nam sami pravi povod, da vam moramo verniti na obraz, kar sami terjate.

V svojem dopisu govorite tudi, „da je za učitelja pobiranje poljskih pridelkov poniževalno i to ne sme biti.“ Čudno se nam zdi pa, da se je g. Albinus tako ponižal i bral ne le pogojeno pšenico, nego tudi rad sprejel druge pridelke. Kje tedaj doslednost! Pravi v svojem dopisu dalje: „Naš stan mora biti spoštovan i dr. Popolnem prav! Pri tem pa ne pozabite g. Albinus, da mora biti štovanja vreden, kdor hoče štovan biti!“

S tem je polemike javno konec. Toliko smo bili primorani svetu objaviti oziroma njemu, da bode vedel, da zna i žuljeva kmečka roka pomočiti peró!

V Komnu 29. sept. 1878.
V imenu občinarjev: A. Štrekelj vel. posestnik, Josip Forčić obč. odbornik, Josip Kovačič obč. odbornik.
Županstvo Komen: Janez Petelin župan.

Gospodine! nikakor ne beračiva, kakor Vi omenjate v Vašem dopisu, marveč pobirava svojo plačo po stari navadi, kar za naju nij nikakor poniževalno. Nikdar tudi nijsva slišala ne žel besede v tem obziru, da, hvaležna morava biti za prelepo obnašanje proti nama o tej priložnosti in za obilno radodarnost naših vrlih občinarjev.

Josip Tončič, kaplan. And. Ferfolja, kaplan.

Dunajska borza.

	4 oct.
Enotni drž. dolg v bankovcih	60 gl. 65 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	62 " 60 "
Zlata renta	71 " 45 "
1860 drž. posojilo	110 " 75 "
Akije narodne banke	737 " — "
Kreditne akcije	2:7 " 25 "
London	116 " 60 "
Srebro	99 " 90 "
Napol.	9 " 32 "
C. kr. cekini	5 " 55 "
Državne marke	

Wir empfehlen geschäftl. als erstes und Preiswürdigstes

Die Regenschirme, Wagendecken (Plachen), Bettenlagen, Zellstoffe

der k. k. pr. Fabrik

von M. J. Elsinger & Söhne

in Wien, Neubau, Zollergasse 2.

Lieferanten des k. und k. Kriegaministeriums, Sr. Maj. Kriegsmarine, vieler Humanitätsanstalten etc. etc.

Naznanilo.

Podpisano voditeljstvo jemlje si čast naznanjati, da prične reden poduk šolskega leta 1878/79 na naši šoli s 1. oktobrom t. l. Dečki in deklice se bodo vpisovali 30. septembra od 10—12 ure predp. v šolskih prostorih (stara sladkornica), in sicer ne gledé na vero. Za katoliške otroke smo dobili letos posebnega kateheta.

V Gorici 19. septembra 1878.

Voditeljstvo evangeljske privatne šole.

Razpis službe občinskega tajnika.

Razpisuje se služba občinskega tajnika z letno plačo 420 gold., mnogim stranskim služkom, za neoznjene tudi prostim stanovanjem in za oženjene pa s primernim stanovanjem po jako nizki ceni.

Prošnje naj se vložé pri podpisnem županstvu do 10. okt. t. l. Dekazati je: popolna smožnost slovenščine in nemščine ter s pričevalom o dosedanjem službovanju in spretnosti v obč. uradovanju.

Županstvo v Naklem (z. p. Divača) 16. sept. 1878.

FERKO MAHORČIČ, nadžupan.

Važno oznanilo.

S pomočjo slavnoznanega prahu Iwells zamore si vsakdo v nekaterih minutih, in ne da bi se motil z umetno zloženimi stroji, napravljati PIVO, odlično po svojem okusu in po zdravstvenih lastnostih in nič niže od onih piv, ki se narejajo v Čaveni, na Dunaji, na Bavarskem, in sicer prav po ceni, kajti liter stane, če se vsi stroški vračunijo, samo 14 centezimov.

Navadna cena zaboja za 125 litrov 6 gld.
" " " " " 60 " 3 "
" " " " " 30 " 2 "
(Prosto poštnine v vsej Italiji in Avstriji.)
V vsakem zaboju je prav razumljiv poduk, kako se ima ravnati, kar je tako lahko, da se ni mogoče zmotiti.

Naročuje se pri
G. Perino in Coggiola (Italia).

Starišem, koji želé svoje sinove in hčere po prav lahkej poti izšolati za učiteljski stan, se naznanja, da se je odperla s 1. oktobrom t. l. c. k. pripravljavnica za učiteljska izobraževališča v Dolini pri Terstu. Ker je šola uže začela, naj se oni, ki želé vstopiti, koj potrudijo semkaj.

VODITELJSTVO C. K. PRIPRAVLJAVNICE
v Dolini, dne 1. okt. 1878.

Prva in najcenejša zaloga

ŠOLSKIH KNJIG

za vse šole, ob enem prodaja učnih knjig c. k. zaloge šolskih knjig na Dunaji. Trajno vezanje knjig se preskrbi za samo 10 kr. od knjige.

Vsa pisna priprava, posebno zapisne knjižice, priprava za risanje itd. je tu na izbor po prav spodobnih cenah.

FR. WOKULAT, knjigotržec.

Št. 330

Razpis učiteljske službe

III. verste v Klanci, Loki (Lonche), Kobedu in v Montu (Monte) se slov. učim jezikom. Postava od 3. novembra 1874 določi v razpisanih šolskih občinah III. verste 400 gld. letne plače, pravico do postavnih doklad in stanovanja ali določene odškodnine.

Uže služeči učitelji naj določijo prošnje s potrebnimi dokumenti po predstavljeni oblasti, sicer pa naravnost sem, najdalje štiri tedne po prvem objavu.

C. K. OKRAJNI ŠOLSKI SVET

v Kopru dne 8. sept. 1878.

Jako znamenito!

Antiepilepticum,

pripomoček, katerega so zdravniški veljaki preskušali ter spoznali, da je izviren in da zdravi najstrašnejše vseh bolezni

Epilepsijo, božjast,

pa tudi vse bolezni na čutnicah ali nervih. Ta pripomoček je jako pomenljiv za vse bolnike, in je uže na tisoče oseb ozdravil, kar je nedotakljiva resnica. Skoro vsi časopisi inostranski in domači so to zdravilo priporočali. — V zabojih po 6 steklenic z navodom za rabo odposlano stane 25 frank. ali 20 mark. Uspeh je garantiran. — V izvanrednih slučajih naj se jemlje dvojna doza.

Naročila in ponudbe naj se pošiljajo glavnej zalogi

C. F. KIRCHNER,
Berlin, SW. Jerusalemstrasse N. 9.